Szőnyegtöredék - állatalakokkal

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	62.89.1
Készítés ideje:	16. SZÁZAD
Készítés helye:	Irán (Perzsa Birodalom); Tabriz
Anyag:	gyapjú; pamut láncfonal
Technika:	szenné (aszimmetrikus) csomózás
Méretek:	hosszúság: 132 cm szélesség: 60 cm csomósűrűség: 2597 csomó/dm2

A perzsák az iszlám siita – az élőlények ábrázolását nem tiltó – ágát követték, ezért körükben magas művészi szintű miniatúrafestészet fejlődhetett ki. Miniátor művészek aktív közreműködésével bontakozott ki az ember- és állatalakokkal, különböző jelenetekkel díszített iráni szőnyegek csoportja. A legismertebb ilyen munka a bécsi Museum für angewandte Kunst 16. századi vadászjelenetes szőnyege, amit a hagyomány szerint Nagy Péter cár ajándékozott I. Lipót császárnak. Régi perzsa szőnyegek ,a török szőnyegekhez képest, kisebb számban maradtak fenn. Ez azzal is magyarázható, hogy a nagyobb méretű perzsa darabokat a 18-19. században a kor divatja szerint a falról levéve, a padlón használták, ahol könnyen elkoptak.

Az itt bemutatott meggyvörös alapszínű, állatalakos szőnyegtöredékén dekoratív növények között leopárdok menekülő patásállatokat üldöznek. A fellazult kompozíció 17. századi készítési időpontra, a kevésbé rutinus rajz kisebb kivitelező műhelyre utal.

A szőnyegtöredék egykor Nemes Marcell (1866–1930) tulajdonában volt, halála után Münchenben árverezték el 1931-ben (ld. itt).

Irodalom

- Szerk.: Radványi Orsolya, Németh István: *El Grecótól Rippl-Rónaiig, Nemes Marcell, a mecénás műgyűjtő*. Szépművészeti Múzeum, Budapest, 2011. - Nr. 107.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/57. (Batári Ferenc)
- Radvánszky Béla: *Magyar családélet és háztartás a XVI-XVII. században. I. (Reprint)*. Helikon Kiadó, Budapest, 1986. - 24. kép
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p. 439., 23. kép
- Gombos Károly: *Régi perzsa és anatóliai szőnyegek*. Damjanich János Múzeum, Szolnok, 1979. - Nr. 1.
- *Perzsa szőnyegek. Kiállítás a Miskolci Galériában a budapesti Ipraművészeti Múzeum gyűjteményéből*. Miskolc, 1979. - Nr. 10.
- *Sammlung Marczell von Nemes. II. Textilien, Skulpturen, Kunstgewerbe*. München, 1931. - Nr. 315., Taf. 67.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum